

Sygn. akt II Ka 199/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Agnieszki Sobczak

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r.

sprawy **M. C.**

oskarżonego z art. 207 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 24 stycznia 2018 r. sygn. akt II K 431/17

I. zaskarżony wyrok w pkt 1 zmienia w ten sposób, że w ramach zarzucanego oskarżonemu M. C. czynu uznaje go za winnego tego, że w okresie od maja 2016 roku do 14 listopada 2016 roku w K., gmina P., woj. (...), podczas czasowych pobyków w miejscu zamieszkania, znęcał się psychicznie nad żoną I. C. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczywał z nią awantury, w trakcie których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, wyganiał z domu, popychał, zaś w dniu 13 listopada 2016 roku uderzył ją otwartą dłonią w twarz, po czym nie wpuścił jej do domu, co stanowi występki z art. 207§1 kk i za czyn ten na podstawie tego przepisu skazuje go i wymierza mu karę 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za II instancję, wydatki tego postępowania przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 199/18

UZASADNIENIE

M. C. został oskarżony o to, że w okresie od dnia 19 kwietnia 2015 roku do dnia 14 listopada 2016 roku w K. gm. P. woj. (...) znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną I. C. w ten sposób, że będąc pod działaniem alkoholu wszczywał z nią awantury w trakcie których wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, popychał, szarpał za ubranie, uderzał z otwartej dłoni w twarz, wyganiał z domu oraz zakłócał spoczynek nocny,

tj. o czyn z art. 207 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Siedlcach w wyroku z dnia 24 stycznia 2018 r. sygn. akt II K 431/17:

1. oskarżonego M. C. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1 kk, przy czym ustalił, iż czynu tego dopuścił się w okresie od maja 2016 roku do dnia 14 listopada 2016 roku i za czyn ten na podstawie art. 207 § 1 kk skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. zasądził od M. C. na rzecz oskarżycielki posiłkowej I. C. tytułem poniesionych przez nią kosztów zastępstwa adwokackiego kwotę 531,36 złotych (w tym podatek VAT w kwocie 99,36 złotych);
3. zwolnił oskarżonego od opłaty, zaś koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Od całości tego wyroku apelację wniósł obrońca. Zarzucił obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk przez dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie niewiarygodnych zeznań pokrzywdzonej I. C. i z pominięciem części materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków A. Z. i J. Z., wskutek czego M. C. błędnie został przypisany czyn z art. 207 § 1 kk. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie M. C.. W uzasadnieniu środka odwoławczego jego autor podniósł m. in., iż wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań przywołanych świadków wynika, że M. C. w roku 2016 stale przebywał w W.. Do K. przyjechał na 2 tygodnie na wiośnię celem dokonania zasiewów zbóż oraz w listopadzie. Jedno zdarzenie z 13 listopada 2016 r. nie może zostać zakwalifikowane jako tzw. fizyczne czy psychiczne znęcanie się na gruncie prawa karnego materialnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy, co do orzeczenia w zakresie odpowiedzialności oskarżonego jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Skutkuje jednak częściową modyfikacją rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji w zakresie wskazania czasu popełnienia czynu i opisu czynności sprawczych przypisanych oskarżonemu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, koniecznym okazało się dookreślenie, iż M. C. dopuścił się zarzucanego mu czynu podczas czasowych pobytów w K.. Bezspornie, z wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań oskarżycielki posiłkowej jak również świadków J. Z. i A. Z. wynika, że oskarżony po wyjściu z zakładu karnego przebywał w W., w mieszkaniu jego siostry. Do K. powracał co jakiś czas, w związku z prowadzonymi pracami polowymi. W tym zakresie twierdzenia przywołanych osób są zbieżne. Różnice zachodzą przy określeniu częstotliwości pobytów oskarżonego w jego rodzinnym domu. M. C. wyjaśniał, iż w K. był na wiośnię, w sierpniu z racji żniw oraz w listopadzie 2016 r. Relację tę częściowo potwierdził świadek A. Z., który zeznał, iż oskarżony był w przywołanej miejscowości na początku maja 2016 r., w listopadzie 2016 r. oraz po to, by dokonać orki. Z kolei świadek J. Z., czyli siostra oskarżonego, zeznała, iż jej brat był w 2016 r. w rodzinnej miejscowości na początku maja, w sierpniu oraz w listopadzie na Wszystkich Świętych, jak również celem naprawy pieca. Oskarżycielka posiłkowa zeznała, iż oskarżony czasami przyjeżdżał do ich domu. Miała trudności ze wskazaniem precyzyjnych dat pobytu M. C. w K.. Zespół tych wszystkich okoliczności uprawnia do stwierdzenia, iż zaskarżone orzeczenie wymagało zmiany poprzez sprecyzowanie, iż zarzucanego czynu oskarżony dopuścił się w okresie od maja 2016 r. do 14 listopada 2016 r. podczas czasowych pobytów w miejscu zamieszkania. Bezspornie bowiem, z relacji przywołanych osób wynika, iż w zakreślonych ramach czasowych częściej oskarżony przebywał w W. w mieszkaniu siostry, a do K., gdzie mieszkała żona, powracał czasami.

Sąd Odwoławczy uznał również, iż należy dokonać korekt w opisie czynności sprawczych. Sąd pierwszej instancji przyjął, iż M. C. znęcał się fizycznie i psychicznie nad żoną. Pierwszy rodzaj przestępczych zachowań polegać miał na popychaniu, szarpaniu za ubranie, uderzaniu z otwartej dłoni w twarz. Ponadto, m. in. oskarżony miał zakłócać spoczynek nocny. Materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie nie pozwala jednak na ustalenie, iż M. C. dopuścił się fizycznego znęcania nad żoną. I. C. wprost zeznała, iż od wiosny 2016 r. nie dochodziło do rękoczynów. Oskarżony wyzywał ją, groził i robił awantury „w sensie słownym”, zaś uderzył z otwartej ręki w twarz jedynie raz, w dniu 13 listopada 2016 r. W ocenie Sądu Okręgowego, zaistniałe na gruncie niniejszej sprawy jednorazowe uderzenie w twarz nie może wpisywać się w pojęcie fizycznego znęcania się. Czyn ten bowiem miał charakter incydentalny. Z kolei okoliczność, iż oskarżycielka posiłkowa była popychana nie oznacza automatycznie, iż była ona adresatem

fizycznego znęcania się. I. C. podczas zeznań składanych przed sądem wprost przyznała, iż mąż znęcał się nad nią tylko psychicznie. A zatem, sama oskarżycielka posiłkowa nie traktowała popychania jako fizycznego znęcania się. Podkreślić należy, iż zeznania oskarżycielki posiłkowej dokładnie nie potwierdzają opisu przestępczych czynności zaprezentowanego przez świadka A. W., będącego policjantem dzielnicowym rewiru, w skład którego wchodzi miejscowość K.. Świadek ten zeznał, iż oskarżony szarpał swoją żonę za ubranie, podczas gdy I. C. nie wspominała o tej okoliczności. Ponadto, oskarżycielka posiłkowa nie wskazywała, by oskarżony miał zakłócać jej spoczynek nocny. Dlatego też również te czynności należało wyeliminować z opisu czynu przypisanego oskarżonemu.

Wobec zaistniałych zmian w opisie czynu, Sąd Okręgowy przyjął, iż modyfikacji powinno ulec rozstrzygnięcie w zakresie wymierzonej kary. Sąd Odwoławczy orzekł karę pozbawienia wolności w mniejszym o 1 miesiąc wymiarze. Dokonując tej zmiany Sąd miał na względzie okoliczność, iż oskarżonemu ostatecznie nie zostało przypisane znęcanie w postaci fizycznej, a zatem, jego czyn cechował się mniejszą społeczną szkodliwością niż uprzednio ocenił to Sąd I instancji. Jednocześnie, kara 5 miesięcy pozbawienia wolności powinna być wystarczająca, by spełnić stawiane jej funkcje, w tym funkcję represyjną i prewencji indywidualnej. Zauważyć bowiem należy, iż niniejsze postępowanie nie jest jedynym, które było prowadzone przeciwko oskarżonemu o znęcanie się nad I. C..

W pozostałej części zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe i zostało utrzymane w mocy. Podkreślenia wymaga, iż zgłoszony zbiorczy zarzut naruszenia przepisów postępowania nie może przynieść zamierzonego przez jego autora rezultatu i doprowadzić do uniewinnienia oskarżonego. W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż zgodnie z poglądami orzecznictwa (m. in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 6 grudnia 2012 r. II AKa 277/12), art. 4 kpk, tj. przepis, który formułuje procesową zasadę obiektywizmu, nie może stanowić podstawy apelacji. Nie ma podstaw do twierdzenia, by Sąd Rejonowy naruszył art. 5 § 2 kpk. Zasada rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego dotyczy wątpliwości, które powziął sąd orzekający. Nie dotyczy ona natomiast wątpliwości posiadanych przez stronę. Samo bowiem subiektywne przekonanie strony o istnieniu wątpliwości nie przesądza o naruszeniu zasady in dubio pro reo (postanowienie Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2012 r., V KK 335/11). Z uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji nie wynika, by Sąd ten powziął wątpliwości co do przypisania oskarżonemu winy w zakresie zarzucanego mu czynu, tj. psychicznego znęcania się nad żoną. Wskazać należy, iż jeżeli pewne ustalenia faktyczne zależne są od dania wiary lub odmówienia jej określonym źródłom i środkiem dowodowym (zeznaniom, wyjaśnieniom, opiniom, efektom oględzin, okazania, sekcji zwłok itd.), to nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo, a ewentualne zastrzeżenia co do wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów mogą być rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów, a więc zasady określonej w art. 7 kpk (zob. np. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2010 r., III KK 378/10, LEX nr 736756). Tymczasem nie ma powodów do uznania, by w realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów wydając rozstrzygnięcie w przedmiocie sprawstwa oskarżonego w zakresie psychicznego znęcania się nad żoną. Sąd ten, poza wyżej wymienionymi okolicznościami dotyczącymi czasookresu i czynności faktycznych składających się na czynności sprawcze, trafnie ocenił materiał dowodowy w postaci m. in. zeznań oskarżycielki posiłkowej I. C., wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań pozostałych świadków. Bezsprzecznie bowiem, w realiach niniejszej sprawy M. C., w czasie, kiedy przebywał w K., dopuścił się psychicznego znęcania się nad żoną. Zachowania składające się na to pojęcie nie były podejmowane przez oskarżonego jednorazowo. O powyższej okoliczności świadczą zeznania I. C. oraz pośrednio zeznania dzielnicowego, świadka A. W. i sąsiadki wymienionej, G. O.. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy trafnie ocenił wartość dowodową zeznań I. C. i przekonująco uzasadnił, dlaczego swoje rozstrzygnięcie oparł głównie na tym środku dowodowym. Zasadnie również Sąd pierwszej instancji ocenił zeznania kolegów oskarżonego, którzy nie byli bezpośrednimi świadkami przestępczych zachowań M. C.. Z tego samego względu w podobnym świetle ocenić należy zeznania J. Z. i A. Z..

Analiza akt sprawy nie uprawnia do wniosku, by Sąd I instancji naruszył art. 410 kpk, tj. by wydał rozstrzygnięcie na podstawie nieujawnionego na rozprawie materiału dowodowego. Nie można również uznać, by Sąd ten nie ocenił w całości przeprowadzonego materiału dowodowego. Pamiętać należy, iż nie można zarzutu apelacyjnego opierać na tym, iż pewne dowody nie stanowiły podstawy ustaleń, jeżeli sąd rozważył je i ocenił ich znaczenie w sposób określony w art. 7 (zob. Świecki D. [red.], Augustyniak B., Eichstaedt K., Kurowski M., Kodeks postępowania karnego.

Komentarz. Tom I [art. 1-424] WKP, 2018). Zaznaczyć również należy, w nawiązaniu do sformułowanego zarzutu naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 kpk, iż nie ma przyczyn do wysnuwania tezy, iż omawiana wyżej wadliwość zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w postaci nienależycie precyzyjnego określenia czasookresu jak i opisu czynności sprawczych składających się na przestępstwo, powoduje konieczność zmiany orzeczenia i uniewinnienia oskarżonego. Podkreślenia wymaga, iż Sąd Rejonowy należycie uzasadnił, na których dowodach oparł swoje rozstrzygnięcie i dlaczego przyznał im przymiot wiarygodności. Jednocześnie w sposób przekonujący wskazane zostały powody odmowy wiary dowodom o treści sprzecznej ze środkami dowodowymi stanowiącymi podstawę orzeczenia.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk.

Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.